

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی استان ایلام
مرکز آموزشی درمانی شهید مصطفی خمینی (ره)

واحد آموزش به بیمار

همکار محترم پرستاری بهارستان با توجه به دستورالعمل جامع خود مراقبتی و آموزش بهار، الزامی است آموزش بهار حین بستری و ترخیص، طبق این دستورالعمل و حداقل محتوای زیر انجام گیرد

پزشک یا پزشکان معالج:	نام بیماری: عفونت ویروسی در دیالیز 2/1
نام و نام خانوادگی بیمار:	تاریخ ترخیص:
جهت دریافت جواب . . . . در تاریخ / / به واحد . . . . مراجعه فرمایید	
<p>قبل از شروع همودیالیز از شما آزمایش خون گرفته می شود تا مشخص شود که آیا شما به انواع ویروس هپاتیت و ایدز مبتلا هستید یا خیر؟ پس از شش ماه مجدداً در صورت ادامه دیالیز این آزمایش ها تکرار می گردد. این آزمایشات در پرونده شما ثبت و نگهداری و می شود. در این قسمت شما با انواع عفونت های ویروسی که ممکن است در اثر انجام دیالیز به آن مبتلا شوید و همچنین راه های پیشگیری آن ها آشنا می شوید.</p>	
<p>❖ راههای انتقال ویروس هپاتیت ب</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ تولد از مادر آلوده به ویروس هپاتیت ب ✓ استفاده مشترک از ابزار آلوده ی تیز و برنده نظیر سوزن و سرنگ، تیغ اصلاح، مسواک؛ ✓ تزریق مکرر خون یا فرآورده های خونی آلوده ✓ خالکوبی، حجامت، سوراخ کردن گوش و دیگر خدمات پزشکی در محل های نامطمئن و آلوده، هر اقدامی که منجر به سوراخ شدن پوست با وسایل آلوده و غیر استریل شود. 	
<p>❖ پیشگیری از هپاتیت ب</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ برای هر بیمار از قیچی، کلامپ و ... جداگانه و انفرادی استفاده شود. ✓ اگر سطوح محیطی به اندازه کافی پاک یا گندزادنی نشوند و بطور مشترک در بین بیماران مورد استفاده قرار گیرند باعث انتقال عفونت می شوند اگر دستکش پرسنل در زمان تزریق یا برای پیدا کردن محل تزریق آلوده گردد این خود می تواند باعث آلودگی بیماران شود. به همین دلیل دقت کنید که برای شما از دستکش جداگانه استفاده شود. ✓ از وسایل دیگران استفاده ننمایید وسایل شخصی شما شامل ناخن گیر، ریش تراش و شانه، لیوان و قاشق و ... می باشد. ✓ جهت معاینه و آزمایش خون هر شش ماه به پزشک مراجعه نمایید. ✓ هرگز از وسایل تیز و برنده، نظیر سرنگ و سوزن، تیغ اصلاح و مسواک به صورت مشترک استفاده نکنید. ✓ از انجام کارهایی که به سوراخ شدن و ایجاد خراش در پوست منجر می شود، نظیر خالکوبی و حجامت در مراکز غیرمطمئن و آلوده پرهیز کنید. ✓ از تماس جنسی مشکوک و حفاظت نشده پرهیز کنید. / نسبت به سه نوبت تزریق واکسیناسیون خود اقدام کنید. ✓ در صورت ایجاد زخمی در بدن زخم را با آب و صابون شستشو داده بوسیله پانسمان بخوبی محافظت نمائید. ✓ اشیاء آلوده به خون را در کیسه پلاستیکی جمع آوری کرده و بسوزانید. ✓ وسائلی را که بخون آلوده می شوند سریعاً با مواد ضد عفونی کننده مانند مایع سفید کننده لباس تمیز نمایید. ✓ در صورت وجود فرد آلوده به ویروس هپاتیت «ب» اطرافیان او باید علیه این بیماری واکسینه شوند. ✓ دقت کنید فیلتر دستگاه شما در زمان دیالیز تعویض شده باشد. ✓ هر 3 تا 6 ماه، باید به طور دوره ای برای وجود عفونت هپاتیت ب آزمایش دهید. 	
<p>❖ راه های انتقال ویروس هپاتیت آ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ عمده ترین انتقال آن از طریق دهانی، مدفوعی می باشد یعنی در مناطقی که بهداشت رعایت نشده و پس از دستشویی دستها با آب و صابون شسته نمی شود و با همان دست غذا خورده می شود این ویروس به راحتی انتقال می یابد. ✓ همچنین در اثر مصرف آب، غذا، شیر آلوده صدف و گوشت نپخته ماهی انتقال می یابد. 	
<p>❖ پیشگیری از هپاتیت آ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ بهداشت فردی خصوصاً شستشوی دستها با آب و صابون بعد از توالیت و قبل از غذا خوردن را رعایت نمایید. ✓ فضولات انسانی را به طور صحیح و بهداشتی دفع کنید. ✓ سبزیجات مصرفی را به طور صحیح ضد عفونی نمایید. ✓ لوازم شخصی، ظروف غذا و آشامیدنی خود را باید از ظروف دیگران جدا کنید. ✓ در محل انجام دیالیز از خوردن و آشامیدن خودداری نمایید. 	

حین بستری

دستورالعمل و راهنمای پرستاری جهت آموزش به بیمار، حین بستری و زمان ترخیص

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی استان ایلام
مرکز آموزشی درمانی شهید مصطفی خمینی (ره)
واحد آموزش به بیمار

همکار محترم پرستاری بیمارستان با توجه به دستورالعمل جامع خود مراقبتی و آموزش بهار، الزامی است آموزش بهار حین بستری و ترخیص، طبق این دستورالعمل و حداقل محتوای زیر انجام گیرد

نام و نام خانوادگی بیمار:		پزشک یا پزشکان معالج:		نام بیماری: عفونت ویروسی در دیالیز 2/2		
<p>❖ عوامل خطر ساز انتقال هپاتیت ث</p> <p>✓ سابقه و میزان واحدهای خون تزریقی ✓ شیوع عفونت هپاتیت ث.</p> <p>❖ پیشگیری از هپاتیت ث</p> <p>✓ هپاتیت ث نیز مانند هپاتیت ب از راه خون منتقل می شود پس همان راه های پیشگیری مطرح است. ✓ توصیه میشود برای هر بیمار همودیالیزی از یک پرستار و وسایل یک بار مصرف مجزا از جمله دستکش استفاده شود. ✓ پاک کردن و ضد عفونی کردن وسایل و سطوح محیط اهمیت زیادی دارد. ✓ هرگز مواد مخدر تزریقی استفاده نکنید. ✓ در صورتی که به مخدر اعتیاد دارید، برای ترک اعتیاد اقدام کنید. ✓ هرگز از سرنگ مشترک استفاده نکنید. ✓ از مسواک، تیغ و وسایل برنده یا وسایلی که امکان آلودگی به خون را دارند به طور مشترک استفاده ننمایید. ✓ استفاده از کاندوم در تماس با افراد آلوده یا مشکوک باعث محافظت از کلیه عفونتهای تناسلی به خصوص آلودگی با ویروس هپاتیت ث می شود. ✓ در صورتی که لباس یا هر شیئی دیگری به خون فرد آلوده آغشته شود، در ابتدا باید خون را با آب سرد در حالی که دستکش به دست دارید کاملا بشویید. چون ویروس در خون خشک شده هم تا مدتی باقی می ماند، بنابراین باید خون کاملا پاک شود. سپس با دو روش می توان وسیله را ضد عفونی کرد:</p> <ul style="list-style-type: none"> • استفاده از مواد ضد عفونی کننده مانند مایعات سفید کننده و مواد کلر دار برای مدت ۲۰ دقیقه • جوشاندن برای مدت ۲۰ تا ۳۰ دقیقه <p>توجه: افرادی که دیالیز صفاقی می شوند در مقایسه با افرادی که همودیالیز می شوند، در معرض خطر کمتری از لحاظ دریافت عفونت ها قرار دارند.</p>						
<p>❖ راه های انتقال سندرم کمبود ایمنی اکتسابی یا ایدز</p> <p>✓ از طریق آمیزش جنسی محافظت نشده از طریق مقعد و حتی دهان ✓ انتقال خون آلوده و سرسوزن آلوده ✓ از مادر به فرزند در طول بارداری، زایمان یا شیردهی</p> <p>❖ پیشگیری از ویروس ایدز</p> <p>✓ از تماس جنسی با افراد آلوده یا افرادی که مواد مخدر تزریقی مصرف می کنند خودداری کنید. ✓ از مسواک، تیغ و وسایل برنده یا وسایلی که امکان آلودگی به خون دارند، به طور مشترک استفاده ننمایید. ✓ هرگز از سرنگ مشترک استفاده نکنید. ✓ از کاندوم استفاده کنید. ✓ از بی بندوباری جنسی خودداری کنید.</p>						
<p>❖ زمان مراجعه بعدی</p> <p>✓ اگر شما یا یکی از اعضای خانواده تان علائم عفونت ایدز یا انواع هپاتیت را داشتید. ✓ اگر پس از تشخیص، علائم یک عفونت دیگر ظاهر شوند (تب، سرفه، یا اسهال).</p> <p>✓ اگر دچار علائم جدید و غیر قابل توجهی شده اید. ✓ اگر دچار عوارض جانبی داروهای مورد استفاده در درمان شدید.</p>						
نام دارو		مقدار	ساعت مصرف	ارتباط با غذا		توجهات ویژه
			صبح	قبل از غذا	بعد از غذا	همراه غذا
			صبح	قبل از غذا	بعد از غذا	همراه غذا
			صبح	قبل از غذا	بعد از غذا	همراه غذا
به منظور افزایش آگاهی و رضایتمندی مراجعین، در خواست می شود نظرات اصلاحی خود را به سوپروایزر آموزشی واقع در دفتر پرستاری اعلام کنید						
نام و نام خانوادگی بیمار یا همراه وی امضاء		مهر و امضاء پرستار		مهر و امضاء پزشک		
دکتر رضا اسدزاده فوق تخصص نفرولوژی ادرس مطب صبح : کلینیک فجر انقلاب عصر: سعدی جنوبی - روبروی داروخانه دکتر رشیدی				دکتر بهاره غیائی فوق تخصص نفرولوژی ادرس مطب صبح : کلینیک فجر انقلاب عصر: روبروی بیمارستان امام خمینی - ساختمان آسیا		

دستورالعمل و راهنمای پرستاری جهت آموزش به بیمار، حین بستری و زمان ترخیص